

ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής Β' Βαθμίδας Ανατολικής Θεσσαλονίκης

**Δρω περιβαλλοντικά και συμμετέχω στο
κοινωνικό – αειφόρο σχολείο που οραματίζομαι.**

designed by freepik.com

Creative Commons - 2015

Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός διαθεματικών δραστηριοτήτων.

Δρω περιβαλλοντικά και συμμετέχω στο κοινωνικό – αειφόρο σχολείο που οραματίζομαι.

- Ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών σε θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με στόχο την απόκτηση περιβαλλοντικής συνείδησης.
- Εντοπισμός κινδύνων που απειλούν το άμεσό μας περιβάλλον με χρήση οπτικοακουστικού υλικού, καθώς και μέσα από το βιωματικό- αστικό μονοπάτι, την καταγραφή των στοιχείων και το διάλογο.
- Προτάσεις και δράσεις για την αντιμετώπισή τους.
- Ανάδειξη, προστασία & βελτίωσή μικρών καταφυγίων ζωής στο σχολείο και την πόλη.
- Κατανόηση της δομής και λειτουργίας της πόλης και των φορέων.
- Συσχετισμός όρων: Πόλη – Πολίτης – Περιβάλλον.
- Βιώσιμη πόλη- Ενεργός πολίτης - Εκπαίδευση για την αειφορία.
- Κοινωνικό Σχολείο με Περιβαλλοντικές Δράσεις.

Παιδαγωγικοί Στόχοι

- Ενημέρωση μαθητών/τριών και γονιών. Διάχυση της πληροφορίας σε γονείς μαθητές/τριες και αρμόδιους φορείς.
- Επεξεργασία και ανάλυση των αιτίων των παρεμβάσεων (ανάπτυξη , κέρδος ...). Επεξήγηση των αρνητικών επιπτώσεων που έχουν κάποιες ενέργειες-επενδύσεις στο περιβάλλον. Αναζήτηση λύσεων για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους. Υπόδειξη για μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης.
- Δημιουργία οικολογικής συνείδησης. Ευαισθητοποίηση της ευρύτερης μαθητικής κοινότητας σε περιβαλλοντικά θέματα.
- Αναζήτηση και ανακάλυψη «πράσινων γωνιών» που υπάρχουν στο σχολείο και την πόλη. Υιοθέτηση και προστασία των δικών μας «πράσινων» χώρων.
- Εκπαίδευση των αυριανών ενεργών πολιτών με βάση τις αρχές της αειφορίας.

- Καλλιέργεια της συνεργασίας ως αξίας, αλλά και ως μέσου προώθησης του κοινωνικού σχολείου.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ο μαθητής:

- Να κατακτήσει γλωσσικές, εκφραστικές, χειρονακτικές και επικοινωνιακές ικανότητες.
- Να αποκτήσει και να εξελίξει δεξιότητες στη χρήση Η/Υ.
- Να αναπτύξει ικανότητες συλλογής πληροφοριών, τις οποίες να καταγράφει και να τις αξιοποιεί κριτικά, κάνοντας συγκρίσεις, συσχετίσεις και αντιπαραβολές με πληροφορίες από άλλες πηγές.
- Να χρησιμοποιεί το διαδίκτυο και να αναζητά, να εντοπίζει και να αξιοποιεί πληροφορίες.
- Να χρησιμοποιεί και να εξοικειωθεί με σύνθετα προγράμματα Η/Υ.

ΣΤΑΣΕΙΣ

Ο μαθητής:

- Να αναπτύξει συνεργατική σχέση με τους συμμαθητές του στο πλαίσιο της ομάδας.
- Να κοινωνικοποιηθεί και να δραστηριοποιηθεί με την ανάληψη πρωτοβουλίας, ώστε να οδηγηθεί στην αυτοπραγμάτωση και την παραγωγή όχι μόνο γνώσης, αλλά και πράξης-έργου.
- Να εκτιμήσει και να αποκτήσει θετική στάση απέναντι στο ρόλο του ως ενεργού πολίτη.
- Να συνεργάζεται με την τοπική αυτοδιοίκηση, το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων, ενώσεις και άλλους φορείς και υπηρεσίες.
- Να πραγματώνει το όραμά του για ένα κοινωνικό σχολείο σε μια πόλη με βιώσιμη ανάπτυξη.

Πεδία σύνδεσης με τα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων: Φυσική, Μαθηματικά, Βιολογία, Χημεία, Νεοελληνική Γλώσσα και Ιστορία, Καλλιτεχνικά- Εικαστικά, Μουσική, Πληροφορική.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Με τη φωνή των μαθητών μας

Καλησπέρα σας!

Είμαστε μαθητές και μαθήτριες από το ΤΕΕ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ Β΄ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Ανατολικής Θεσσαλονίκης. Το σχολείο μας βρίσκεται στο Δήμο Πυλαίας Χορτιάτη, στη λεωφόρο Γεωγικής Σχολής, δηλαδή στον κεντρικό δρόμο που οδηγεί από το Φοίνικα προς το αεροδρόμιο.

Το σχολείο μας δεν είναι στη γειτονιά όπου κατοικούμε, αλλά αρκετά, έως και πολύ μακριά από αυτήν και αυτό γιατί είναι το μοναδικό Επαγγελματικό Λύκειο Ειδικής Αγωγής, στο οποίο φοιτούν μαθητές και μαθήτριες από όλους τους δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης. Έτσι παρόλο που προερχόμαστε από διαφορετικές γειτονιές, αποφασίσαμε σαν ομάδα, με τη βοήθεια των καθηγητριών μας να συμμετέχουμε στη δράση του FREE MOBILITY (Νοέμβριος 2014- Φεβρουάριος 2015).

Συγκεκριμένα, σκεφτήκαμε να ασχοληθούμε αρχικά ο καθένας μας με τη δική του γειτονιά και αφού καταγράψουμε τα εμπόδια και τις ατέλειες που παρουσιάζει σχετικά με την προσβασιμότητά της και την ελεύθερη μετακίνηση των κατοίκων της προς και από το κέντρο της πόλης (κομβικό σημείο), να τα παρουσιάσουμε στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, στα πλαίσια του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που εκπονούμε. Για τον λόγο αυτόν, καθένας από μας περπάτησε μαζί με φίλους και γονείς στη γειτονιά του, φωτογράφησε τα «κακώς κείμενα» και τα κατέγραψε.

Επίσης όλη η ομάδα μαζί με τις υπεύθυνες καθηγήτριες, προχωρήσαμε στη γειτονιά του σχολείου μας (βιωματικό μονοπάτι) φωτογραφίσαμε και καταγράψαμε τις εκεί δυσκολίες και τα εμπόδια μετακίνησης.

Στη συνέχεια έγινε παρουσίαση των καταγεγραμμένων προβλημάτων όλων των περιοχών (Καλαμαριά, Τούμπα, Χαριλάου, Αμπελόκηποι, Σταυρούπολη, Εύοσμος, Πυλαία, κλπ) στην ολομέλεια και αφού ολοκληρώθηκε, συζητήσαμε, συμφωνήσαμε από κοινού και γράψαμε -στα πλαίσια του μαθήματος των Νέων Ελληνικών- τις προτάσεις βελτίωσης όσων φωτογραφίσαμε, τις οποίες και αποστείλαμε εγγράφως στους αρμόδιους φορείς (Δήμοι, Πολεοδομία), έτσι ώστε η μετακίνηση όλων μας μέσα στην πόλη που ζούμε και αγαπάμε, να γίνει πιο εύκολη και κατ'επέκταση να βελτιωθεί η ποιότητα της ζωής μας.

Τέλος επεξεργαστήκαμε- στα πλαίσια του μαθήματος της Πληροφορικής- όλα τα δεδομένα που συγκεντρώσαμε και δημιουργήσαμε την παρουσίαση αυτή για να συμμετέχουμε στη σημερινή εκδήλωση, ευελπιστώντας πως όσα σημειώσαμε και

καταδείξαμε θα γίνουν ευρέως γνωστά και οι προτάσεις μας θα εισακουστούν από τους παραβρισκόμενους αρμόδιους , ενεργούς πολίτες.

Για να δούμε τι έπιασε ο φακός μας :

Είναι εικόνες που βλέπουμε καθημερινά και δε δίνουμε σημασία.

Και αναρωτηθήκαμε :

Όλα αυτά που φαίνονται τόσο συνηθισμένα, είναι έτσι όπως θα θέλαμε; Είναι έτσι όπως θα έπρεπε να είναι; Και θα πρέπει να τα προσπερνάμε ;

Εμείς ως μαθητές/τριες του ΤΕΕ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ Β' γνωρίζουμε πολύ καλά ότι οι εικόνες αυτές για πολλούς συνανθρώπους μας αν και είναι συνηθισμένες, δεν είναι καθόλου ευχάριστες! Αντίθετα δυσκολεύουν την καθημερινή τους ζωή , η οποία γίνεται συνεχής αγώνας μετ' εμποδίων που όμως δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν και τους στερεί πράγματα που για τους περισσότερους είναι αυτονόητα.

Αυτονόητο είναι για παράδειγμα ότι εκεί που συζητώ με τους φίλους μου στο Facebook, να μπορώ στο επόμενο μισάωρο να συναντηθώ μαζί τους για καφέ στην πλατεία της γειτονιάς , ή να πάω σινεμά στα village cinemas του Mediterranean Cosmos. Πόσο αυτονόητο θα είναι όμως το ίδιο ραντεβού, αν στην παρέα υπάρχει κάποιος με κινητικά προβλήματα ; Ή για παράδειγμα, πόσο εύκολα μπορεί να μετακινηθεί ένας ηλικιωμένος ή μια μαμά με το παιδάκι της σε καροτσάκι για να κάνει τα ψώνια της στο συνοικιακό ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ; Τι γίνεται επίσης στην περίπτωση των ατόμων με προβλήματα όρασης;

Μπορούν να μετακινηθούν μόνοι τους ;

Μπορούν να μετακινηθούν με ασφάλεια;

Μπορούν να μετακινηθούν γρήγορα;

Για να δούμε λίγο πόσο εύκολο είναι ; Μήπως υπάρχουν εμπόδια;

Πρώτο εμπόδιο τα πεζοδρόμιά μας

Παρατηρήσαμε ότι υπάρχουν δρόμοι με ωραία και φαρδιά πεζοδρόμια, με ράμπες για να ανεβοκατεβαίνουν οι άνθρωποι εύκολα, με ειδικά γραμμωτά πλακάκια για τους τυφλούς. Μόνο που τα πεζοδρόμια αυτά υπάρχουν μονάχα σε κάποιους κεντρικούς δρόμους.

Στα στενά δρομάκια (που είναι οι περισσότεροι δρόμοι μας) συναντήσαμε αναρχία

Τα λιγοστά άνετα πεζοδρόμια διακόπτονται απότομα για διάφορες αιτίες

Τα περισσότερα πεζοδρόμια είναι πολύ στενά, σε σημείο που με δυσκολία μπορούν να περπατήσουν δύο φίλοι, ο ένας δίπλα στον άλλον.

Δέντρα, κολώνες, διαφημιστικές πινακίδες, τραπεζάκια είναι τοποθετημένα στη μέση των πεζοδρομίων.

Κατεστραμμένα πεζοδρόμια

Πεζοδρόμια για τα αυτοκίνητα

Ανύπαρκτα πεζοδρόμια

Μπορούμε άραγε να περπατήσουμε ανέμελα, με άνεση και χωρίς φόβο στα πεζοδρόμιά μας;

Πόσες φορές δεν στραβοπατήσαμε; Πόσες φορές δεν αναγκαστήκαμε να πάμε γύρω γύρω από κάποιο εμπόδιο (κάδο σκουπιδιών, δέντρο, αυτοκίνητο); Πόσες φορές δεν αναγκαζόμαστε να κατεβαίνουμε από το πεζοδρόμιο για μπορέσουμε να συνεχίσουμε την πορεία μας και κοιτάζουμε πίσω μας έντρομοι, ελέγχοντας μην τυχόν μας πατήσει κανένα αυτοκίνητο;

Ακόμα και αν αγανακτούμε, συνεχίζουμε χωρίς να κάνουμε τίποτα παρά να προσπερνάμε τα εμπόδια.

Κάποιοι ωστόσο δεν μπορούν να συνεχίσουν και αναγκάζονται να επιστρέφουν στη σύγχρονη φυλακή τους, το σπίτι τους.

Δεύτερο εμπόδιο τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (ΟΑΣΘ)

Ας υποθέσουμε ότι όλοι οι άνθρωποι καταφέρνουν να περάσουν επιτυχώς τα παραπάνω εμπόδια των πεζοδρομίων και μπορούν να φτάσουν σε κάποια στάση λεωφορείου για να πάνε κάπου πιο μακριά, στο κέντρο της πόλης.

Στην περίπτωση αυτή σίγουρα δεν χρειάζονται φωτογραφίες, γιατί όλοι ξέρουμε ότι ακόμα και σε ώρες που δεν έχει πολύ κόσμος, είναι πολύ δύσκολο να χρησιμοποιηθεί το αστικό λεωφορείο από άτομα με κινητικά προβλήματα. Υπάρχουν βέβαια κάποιες, ελάχιστες γραμμές, όπου χρησιμοποιούνται λεωφορεία που είναι χαμηλά και είναι σχετικά εύκολη η άνοδος σ' αυτά ηλικιωμένων, μικρών παιδιών, μωρών σε καροτσάκια και ατόμων με κάποιο κινητικό πρόβλημα. Αυτά τα συγκεκριμένα οχήματα διαθέτουν ειδικό μηχανισμό που υποστηρίζει την άνοδο και όσων βρίσκονται σε αναπηρικό καροτσάκι. Ευτυχώς που κάποιος συμμαθητής μας έτυχε κάποια μέρα να είναι αυτόπτης μάρτυρας χρήσης λεωφορείου από ΑμεΑ και το διέδωσε και στους ενδιαφερόμενους συμμαθητές μας, για να το γνωρίζουν και να το χρησιμοποιούν.

Θα θέλαμε τώρα να κάνουμε δύο ερωτήσεις στους μεγάλους :

Θυμάστε πώς νιώσατε όταν σας αγόρασαν το πρώτο σας ποδήλατο;;

Αφού νιώθατε τόσο ενθουσιασμό, γιατί φτιάξατε μία πόλη, όπου το ποδήλατο δεν χωράει πουθενά ;;; Οι ελάχιστοι ποδηλατόδρομοι που δημιουργήθηκαν τα τελευταία χρόνια καταλαμβάνονται από παρκαρισμένα αυτοκίνητα και μηχανάκια. Αυτός δε που υπάρχει στην παραλία, συχνά γεμίζει πεζούς και ουσιαστικά εξαφανίζεται όταν έχει πολύ κόσμο ή όταν στενεύει το πεζοδρόμιο (περιοχή λιμανιού).

Τελικά διαπιστώνουμε πως στην πόλη μας, τη Θεσσαλονίκη , κυρίαρχη θέση έχουν τα (ΙΧ) αυτοκίνητα και οι κάτοικοί της έρχονται σε δεύτερη μοίρα.

Αλλά ας αφήσουμε τις διαπιστώσεις και ας περάσουμε στις Προτάσεις μας προς τους αρμόδιους φορείς που έχουν κάνει πολλά, αλλά πρέπει να κάνουν ακόμα περισσότερα για να αντιμετωπισθούν οι προαναφερθείσες δυσκολίες.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ

Πρώτα - πρώτα όσον αφορά στα πεζοδρόμια , θα πρέπει να γίνουν πιο άνετα και ασφαλή.

Α. Προτείνουμε λοιπόν να γίνει διαπλάτυνση των πεζοδρομίων, είτε με εξαγορά ενός ή δύο μέτρων από τις 'αυλές' των οικοδομών, ή με στένεμα κατά 1 με 1,5 μέτρο των δρόμων, με ταυτόχρονη τοποθέτηση – σε αραιά διαστήματα- μικρών ελαστικών πασάλων στην άκρη τους, ώστε να μην γίνουν και πάλι χώρος παράνομης στάθμευσης.

Με τον τρόπο αυτό θα γίνουν προσπελάσιμα ακόμα και τα πεζοδρόμια που ουσιαστικά ακυρώνονται, γιατί έχουν στη μέση δέντρα τα οποία φυσικά δεν θέλουμε να τα κόψουμε.

Β. Προτείνουμε ακόμη να γίνει απομάκρυνση ή μεταφορά των διαφημιστικών πινακίδων και των κολόνων που βρίσκονται σε πεζοδρόμια και εμποδίζουν.

Γ. Προτείνουμε επίσης να γίνει άμεσα επισκευή των κατεστραμμένων πεζοδρομίων.

Δ. Τέλος για την αντιμετώπιση των παρανόμως σταθμευμένων αυτοκινήτων προτείνουμε, οι κάτοικοι που μένουν κοντά στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων που ανήκουν στους Δήμους, να σταθμεύουν τα αυτοκίνητά τους έναντι χαμηλού μισθώματος ή και δωρεάν.

Σχετικά με τα ΜΜΜ , λεωφορεία ΟΑΣΘ, προτείνουμε:

Α. Για τη μετακίνηση των ατόμων με κινητικά προβλήματα σε πιο μακρινές αποστάσεις θα μπορούσαν οι Δήμοι να διαθέτουν ειδικά λεωφορεία (τα λευκά ταξί), τα οποία να λειτουργούν όπως και τα αστικά, δηλαδή από πολύ νωρίς το πρωί έως αργά το βράδυ, δωρεάν, ή με χαμηλό κόστος .

Β. Επιπλέον να αντικατασταθούν τα λεωφορεία του ΟΑΣΘ με νέα οχήματα που έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετήσουν όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες. Παράλληλα να γίνει ενημέρωση των πολιτών μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης για τη δυνατότητα αυτή , έτσι ώστε και τα άτομα που δυσκολεύονται στη μετακίνηση όχι μόνο να το γνωρίζουν, αλλά και να νιώθουν τη σιγουριά ότι πραγματικά θα μπορούν να εξυπηρετηθούν.

Γ. Ακόμη, προτείνουμε την ανάπτυξη της αστικής συγκοινωνίας, με πολλά και ποιοτικά οχήματα , που θα εξασφαλίζουν μία γρήγορη και άνετη μετακίνηση στην πόλη για όλους τους πολίτες , χωρίς διακρίσεις, που θα συμβάλει αυτόματα και στη μείωση του αριθμού των αυτοκινήτων στους δρόμους, επομένως και στη μείωση των ρύπων, και κατ' επέκταση στη δημιουργία χώρου για τα ποδήλατα. Ελπίζουμε βέβαια πως το Μετρό της Θεσσαλονίκης θα τελειώσει γρήγορα, γιατί τα έργα του δημιουργούν αρκετά προβλήματα στην κυκλοφορία και γιατί έτσι θα μειωθεί σημαντικά η συχνότητα χρήσης των αυτοκινήτων. Το μετρό αναμφίβολα είναι ECOMOBILITY!!!

Σχετικά με τους Ποδηλατόδρομους προτείνουμε:

Α. Επειδή πιστεύουμε πως λόγω της υπάρχουσας δόμησης, στην πόλη μας είναι αρκετά δύσκολο να δημιουργηθούν οι ποδηλατόδρομοι που υπάρχουν σε άλλες χώρες της Ευρώπης , θα μπορούσε ωστόσο, αρχικά στους μεγάλους δρόμους , να κατασκευαστεί ένα δίκτυο ποδηλατοδρόμων που θα ενώνει τους Δήμους μεταξύ τους και μάλιστα με ευδιάκριτα διαχωριστικά που δε θα μπορούν να παραβιαστούν από τους οδηγούς των αυτοκινήτων. Για το λόγο αυτό μπορούν να χρησιμοποιηθούν πρότυπα άλλων Ευρωπαϊκών χωρών, όπου οι ποδηλατόδρομοι δεσπόζουν εδώ και χρόνια με επιτυχία.

Β. Επιπλέον σε συνδυασμό με τα παραπάνω, προτείνουμε να γίνεται και ο απαραίτητος έλεγχος (π.χ. δημοτική αστυνομία) για την εφαρμογή των κανόνων στάθμευσης.

Αναφορικά με την ενεργοποίηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών.

Πιστεύουμε ότι η πολιτεία θα πρέπει να 'εκμεταλλευτεί' τη δύναμη των ΜΜΕ (τηλεόραση) στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για την εφαρμογή της ισονομίας και της ισοπολιτείας και για τα δικαιώματα όλων των πολιτών και φυσικά και των

ατόμων με ειδικές ανάγκες, χρησιμοποιώντας μικρά και έξυπνα σποτάκια που δε κουράζουν και που θα επαναλαμβάνονται συχνά, για να μην ξεχνιούνται.

Τελειώνοντας την παρουσίασή μας , ως μαθητές του ΤΕΕ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ Β' Βαθμίδας, θα θέλαμε να προσθέσουμε και κάτι ακόμα , που αφορά στην προσβασιμότητα των χώρων που/ ή δεν επισκεπτόμαστε (Λευκός Πύργος, θέατρα, κινηματογράφοι, μουσεία, υπηρεσίες, καφέ, χώροι διασκέδασης, κλπ). Θα θέλαμε λοιπόν να σας καταθέσουμε την εμπειρία μας κάθε φορά που μαζί με τους καθηγητές μας προγραμματίσαμε μια έξοδο, που όμως δεν ήταν δυνατό να γίνει, είτε γιατί δεν υπήρχε δυνατότητα πρόσβασης (ράμπες), είτε γιατί δεν υπήρχε ασανσέρ νέων προδιαγραφών (για Α.με.Α.) ή τουαλέτες, όπου να μπορούν να εξυπηρετηθούν οι συμμαθητές μας με κινητικά προβλήματα και καροτσάκια.

Ζητάμε λοιπόν από την πολιτεία να απαιτήσει σθεναρά την κατασκευή όλων των υποδομών με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που να επιτρέπουν σε όλα τα άτομα , σε όλους τους πολίτες να χαίρονται και να συμμετέχουν εξίσου στις βασικές αυτές χαρές της καθημερινότητας για να μην νιώθουν ως «ΠΑΙΔΙΑ ΕΝΟΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥ ΘΕΟΥ».

Ελπίζουμε να εισακουσθούν οι προτάσεις μας και να συμβάλλουμε στην επιτυχία των στόχων της εκστρατείας της δράσης του FREEMOBILITY .

Σας ευχαριστούμε!!!

Άλλες πηγές

>> **Waste Prevention** Learning Scenario Plan fro ISE patform [here](#) (ανάκτηση 30 Απρ. 2015)

>> **Environment & STEM Education** post (με 3 GoLab's ILSs: Απόβλητα, Λεκάνες απορροής, Υδροβιότοτοι) από εδώ <http://wp.me/p3oRiZ-fo> (ανάκτηση 30 Απρ. 2015)

>> Braund N M., Reiss M. (Edt.), (2004). **Learning Science Outside the Classroom**, RoutledgeFalme, ISBN 0-203-47629-8

>> Staver J.R. (2007), **Teaching science**, International Academy of Education, International Bureau of Education Educational Practices SERIES-17, www.ibe.unesco.org